

כשירות גלובלית

היכולת והניסיון להבין ולפעול בנושאים בעלי חשיבות בתהליך **הגלובליזציה** מושג זה כולל את היכולת לחקור עולם מעבר לסביבה המיידית של האדם החוקר, להכיר בשונות של נקודות מבט ושל האחר, לתקשר רעיונות באופן מיטבי לקהלים שונים, ולתרגם לפעולה שיוצרת שינוי ושיפור.

כשירות גלובלית הינו מושג שמתפתח בשנים האחרונות במדינות המפותחות, ושם דגש על פיתוח כישורי למידה של המאה ה-21 בדרך של הסתכלות עולמית ולא מקומית. היעד של **מבחני פיזה** בנושא כשירות גלובלית הוא הרחבת החינוך מעבר לידע ולמיומנויות באמצעות למידה ליברלית, יישומית וחוויתית.

נושא האזרחות הגלובלית במערכת החינוך, שמתבסס על דוח **אונסקו**, צמח ממטרות שהועלו **מתכנית פיתוח בר קיימא**, אשר נוסחו באו"ם בשנת 2015. מדינות ה-**OECD** הן הגוף המבצע של תוכניות אלו, ולו יכולת ההשפעה בכל הנוגע בהטמעת מדיניות חינוכית **ניאו ליברלית**.

SDG4 הוא יעד העוסק בחינוך איכותי ונגיש באמצעות מתן הזדמנויות למידה כוללניות, ומכיל בתוכו 17 יעדים עיקריים לרכישת ידע ומיומנויות בסביבת למידה, במטרה לקדם את רמת החיים ועתיד התלמיד, ולשפר תפיסה גלובלית עבור קהילה לוקלית. היעד שמעגן בתוכו את נושא **האזרחות הגלובלית** הינו SDG 4.7 אשר נמדד באמצעות אינדקטורים מוגדרים ומותאמים למדינות המפותחות, שתוכננו ליישום במסגרת **פריקט חינוך 2030** בישראל.

החברה האנושית של המאה ה-21 מציבה אתגרים גלובליים שמצריכים שיתוף פעולה עולמי בסוגיות כמו **התחממות עולמית**, עוני, רעב, רב תרבותיות ועוד. תמהיל הידע, המיומנות הגישות והערכים מבוססים על מערכת חינוך מקומית המעודדת גישות של כבוד לזכויות אדם, צדק ושיוויון חברתי, התייחסות מגדרית, ו**קיימות**.

ההון האנושי הוא מרכיב עיקרי בתהליך ההתפתחות הכלכלית של מדינות העולם, כאשר כשירות גלובלית היא אלמנט עיקרי ביכולת זו. כל זה מתרחש בעולם המתאפיין בתנודתיות, אי ודאות, מורכבות ועמימות (**VUCA - Volatility, Vncertainty, Complexity and Ambiguity**) בשילוב דיגיטציה.

מדד כשירות גלובלית תלוי בצורך לוקלי המתייחס למיומנויות ויכולות לא קוגניטיביות, אשר יצרו מונח נחוץ אך לא מגובש. ראשית, יש לזהות בעיה, לנסח שאלה ולהבהיר את המשמעות העולמית כשאלה מחקרית. בתהליך המדידה יש ליצור פעילויות מעשירות ולשים דגש על מיומנויות ניהול עצמי של התלמיד בתוך בית הספר ובסביבתו.